

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Opolu**

Opole, dnia 21 lipca 2010 r.

**Pan
Jerzy Dróbka
Wójt Gminy Olszanka**

P/10/161
LOP-4101-03-05/2010

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli*¹ (dalej - ustawa *o NIK*), Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu przeprowadziła w Urzędzie Gminy Olszanka kontrolę realizacji przez Gminę Olszanka (dalej - Gmina) zadań dofinansowanych w ramach *Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011*² (dalej - *Program*).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu, stosownie do art. 60 ustawy *o NIK*, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Gminy w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Program uchwalony przez Radę Ministrów uchwałą Nr 233/2008 z dnia 28 października 2008 r. w sprawie ustanowienia Programu Wieloletniego pn. *Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych w latach 2008-2011*, ze zmianą wprowadzoną uchwałą nr 157/2009 Rady Ministrów z dnia 15 września 2009 r.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli i wynikające z nich oceny cząstkowe:

1. NIK pozytywnie ocenia działania Gminy związane z pozyskaniem środków Programu.

Gmina dwukrotnie z powodzeniem wniosowała o środki na dofinansowanie zadań z budżetu państwa w ramach Programu (w 2009 r. i 2010 r.): 1/ zadania pn. *Budowa drogi gminnej z kanalizacją burzową łączącą tereny inwestycyjne przy węźle autostradowym w Przylesiu z drogą wojewódzką nr 401* (dalej – zadanie nr 1) i 2/ zadania pn. *Remont drogi gminnej w miejscowości Czeska Wieś* (dalej – zadanie nr 2). Wnioski te zostały zakwalifikowane przez Wojewodę Opolskiego do dofinansowania na wysokich miejscach w rankingu, zajmując odpowiednio 2 i 9 miejsce.

W związku z wycofaniem się w 2009 r. inwestora strategicznego dla zadania nr 1, który na etapie składania wniosku zadeklarował sfinansowanie wkładu własnego Gminy w kwocie 2 422 tys. zł (50 % wartości zadania), Gmina wycofała się z realizacji tego przedsięwzięcia.

Gmina przystąpiła natomiast w 2010 r. do realizacji zadania nr 2. Wniosek o dofinansowanie tego zadania był sporządzony rzetelnie, a dane w nim zawarte znajdowały potwierdzenie w dokumentach źródłowych, w tym przede wszystkim w kosztorysie ofertowym stanowiącym załącznik do Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (dalej - SIWZ) oraz uchwale Rady Gminy zapewniającej finansowanie przedsięwzięcia³. W umowie o dofinansowanie zadania⁴ uwzględnione zostały wymogi § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 marca 2009 r. *w sprawie udzielania dotacji celowych dla jednostek samorządu terytorialnego na przebudowę, budowę lub remonty dróg powiatowych i gminnych*⁵. Wartość całkowita zadania określona w umowie wynosiła 2 149 tys. zł, a kwota dotacji nie przekraczała 50 % kosztów realizacji zadania.

Stwierdzono, że Wójt Gminy nie dysponował dokumentami umożliwiającymi ocenę stanu technicznego dróg, m.in. projektem planu rozwoju sieci drogowej, o którym mowa w art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych*⁶ (omówiono szczegółowo w pkt.

³ Uchwała nr XXIX/180/2009 Rady Gminy Olszanka z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie emisji obligacji Gminy Olszanka oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez Wójta Gminy Olszanka

⁴ Umowa Nr NPPDL/OP/G/28/09/U/40/2010 o dofinansowanie w roku 2010 środkami z budżetu państwa projektu pn. „Remont drogi gminnej w m. Czeska Wieś” realizowanego w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 Umowa o dofinansowanie została zaakceptowana przez dyrektora Wydziału Zarządzania Funduszami Europejskimi Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego, a następnie podpisana przez Wójta i kontrasygnowana przez Skarbnika Gminy, po czym przesłana do podpisania przez Wojewodę Opolskiego w dniu 23 czerwca 2010 r. Do dnia zakończenia kontroli NIK umowa podpisana przez Wojewodę nie wpłynęła do Gminy.

⁵ Dz. U. Nr 53, poz. 435

⁶ Dz. U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115 ze zm.

4 wystąpienia). W związku z powyższym, w ocenie NIK, wyboru dróg do remontu dokonywano w sposób doraźny. Równocześnie jednak, w informacji Komendanta Komisariatu Policji w Lewinie Brzeskim, stwierdzono istotny wpływ zrealizowanego zadania nr 2 na poprawę bezpieczeństwa i płynności ruchu drogowego. Tym samym osiągnięto dwa z głównych celów Programu.

2. Gmina prawidłowo przygotowała i przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego dla zadania dofinansowanego ze środków Programu.

Wyboru wykonawcy dokonano z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*⁷, jak również wymogów w tym zakresie zawartych w § 9 umowy o dofinansowanie.

Specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót uwzględniały postanowienia § 12-14 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 2 września 2004 r. *w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego*⁸. Przebieg postępowania był rzetelnie udokumentowany. Umowa z wykonawcą (dalej umowa na wykonanie zadania) z dnia 22 kwietnia 2010 r. została zawarta na zasadach określonych w art. 94 ustawy *Prawo zamówień publicznych* oraz zgodnie z projektem zawartym w SIWZ. W ocenie NIK umowa należycie zabezpieczała interesy Gminy, m.in. poprzez zapis, zgodnie z którym należne wykonawcy wynagrodzenie będzie płatne na podstawie jednej faktury końcowej po bezusterkowym ostatecznym odbiorze przedmiotu zamówienia i sporządzonym protokole odbioru końcowego.

3. NIK pozytywnie ocenia realizację prowadzonych robót budowlanych w ramach zadania pn. *Remont drogi gminnej w miejscowości Czeska Wieś*, pomimo stwierdzonego uchybienia.

Roboty budowlane w ramach zadania nr 2 prowadzono na podstawie zgłoszenia, które na podstawie art. 30 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane*⁹ zostało w dniu 21 sierpnia 2009 r. doręczone Wydziałowi Budownictwa i Inwestycji Starostwa Powiatowego w Brzegu.

Gmina przekazała wykonawcy zadania dokumentację projektową oraz plac budowy w dniu 26 kwietnia 2010 r., tj. w terminie określonym w § 6 umowy na wykonanie zadania. Zgodnie z wpisem do dziennika budowy realizację zadania rozpoczęto w dniu 27 kwietnia

⁷ Dz. U. z 2010 r., Nr 113 poz. 759 ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 202, poz. 2072 ze zm.

⁹ Dz. U. z 2006 r. Nr 156 poz. 1118 ze zm.

2010 r., stosownie do § 2 pkt 1 umowy o dofinansowanie i § 5 umowy na wykonanie zadania. Ponadto, stosownie do treści wpisów w dzienniku budowy, roboty prowadzono zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym. Wpisów o przebiegu robót, w tym zanikających i ulegających zakryciu, dokonywały osoby uprawnione, w sposób zgodny z zasadami ustalonymi w szczegółowych specyfikacjach technicznych wykonania i odbioru robót. Odbiór robót był każdorazowo potwierdzony przez inspektora nadzoru.

Ustalono, że Gmina nie wyegzekwowała od wykonawcy zadania opracowania programu zapewnienia jakości robót, pomimo że zobowiązywał go do tego pkt 6 specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót (w toku oględzin przeprowadzonych na placu budowy w trakcie kontroli nie stwierdzono jednak przypadku niewłaściwej jakości dotychczas wykonanych robót). W wyjaśnieniu przyczyn powyższego zaniechania Wójt Gminy wskazał przeoczenie.

4. NIK negatywnie ocenia realizację zadań zarządcy dróg gminnych.

Stwierdzono, że Wójt Gminy nie dysponował aktualnymi i wiarygodnymi danymi o długości 18 dróg gminnych, którymi zarządzał stosownie do art. 19 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych*¹⁰. Przyczyną powyższego było niedopełnienie, określonego w § 10 i §11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. *w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom*¹¹ (dalej rozporządzenie *w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych*) obowiązku prowadzenia ksiąg dróg gminnych oraz dziennika objazdu dróg.

Wójt Gminy nie miał również rozeznania, co do długości pozostałej kategorii dróg publicznych przebiegających przez jej obszar administracyjny. Parametry dotyczące długości tych dróg wykazane przez ww. Referatu Inwestycji, Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy różniły się od wykazanych przez pozostałych zarządców dróg publicznych. w informacjach pozyskanych przez NIK w trakcie kontroli.

Wójt Gminy jako zarządca dróg gminnych nie opracowywał projektów planów rozwoju sieci drogowej, pomimo takiego obowiązku wynikającego z art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *ustawy o drogach publicznych*.

Gmina nie dysponowała protokołami lub jakimikolwiek innymi dowodami potwierdzającymi przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego dróg i drogowych obiektów inżynierskich, pomimo że obowiązek ich przeprowadzania wynika

¹⁰ Dz. U. z 2007 r. Nr 19 poz. 115 ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 67 poz. 582

z art. 20 pkt 10 ustawy *o drogach publicznych* oraz art. 62 ust. 1 pkt 1a i 2 oraz ust 4 ustawy *Prawo budowlane*.

Stwierdzono, że informacje o sieci dróg publicznych w Gminie przekazywane do Instytutu Badawczego Dróg i Mostów Pracowni Ekonomiki Dróg i Mostów za lata 2007-2008 oraz Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad (dalej GDDKiA) w 2009 r. były sporządzone w oparciu o niezweryfikowane dane (długość dróg gminnych) i były nierzetelne.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. *Podjęcie działań zapewniających aktualność danych o długości zarządzanych dróg oraz umożliwiających rzetelną ocenę ich stanu technicznego, tj.:*
 - *bieżące prowadzenie ewidencji dróg gminnych,*
 - *opracowanie projektu planu rozwoju sieci drogowej w Gminie stosownie do wymogu art. 20 pkt 1 ustawy o drogach publicznych,*
 - *prowadzenie ksiąg dróg gminnych, jak również dzienników objazdu dróg, zgodnie z wymogami § 10 i § 11 rozporządzenia w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych,*
 - *prowadzenie i dokumentowanie okresowych kontroli stanu dróg i drogowych obiektów inżynierskich.*
2. *Wygezwyczajenie od wykonawcy zadania nr 1 opracowania programu zapewnienia jakości robót, o którym mowa w pkt. 6 specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót.*

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Opolu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w niniejszym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji Odwoławczej NIK.